

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۹۶۶۶-۸

چاپ اول

ISIRI

9666-8

1 st. Edition

نساجی - تجزیه شیمیایی کمی -
قسمت هشتم: مخلوط الیاف استات
با تری استات (با استفاده از استن)

**Textiles- Quantitative chemical analysis-
Part 8 : mixtures of acetate with triacetate
fibers (method using acetone)**

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

تهران - خیابان ولیعصر، ضلع جنوبی میدان ونک، پلاک ۱۲۹۴، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹

تلفن : ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار : ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج - شهر صنعتی، صندوق پستی ۱۶۳-۳۱۵۸۵

تلفن : ۸-۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶۱)

دورنگار : ۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶۱)

پیام نگار : standard@isiri.org.ir

وبگاه : www.isiri.org

بخش فروش، تلفن : ۲۸۱۸۹۸۹ (۰۲۶۱)، دورنگار: ۲۸۱۸۷۸۷ (۰۲۶۱)

بها : ۲۵۰ ریال

Institute of Standards and Industrial Research of IRAN

Central Office : No.1294 Valiaser Ave. Vanak corner, Tehran, Iran

P. O. Box : 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: +98 (21) 88879461-5

Fax: +98 (21) 88887080, 88887103

Headquarters : Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box : 31585-163

Tel: +98 (261) 2806031-8

Fax: +98 (261) 2808114

Email : standard@isiri.org.ir

Website : www.isiri.org

Sales Dep : Tel: +98(261) 2818989, Fax.: +98(261) 2818787

Price : 250 Rls.

به نام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و الزامات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه* صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف-کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بینالمللی بهره گیری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سا زمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) و وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

- 1- International organization for Standardization
- 2- International Electro technical Commission
- 3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrology Legal)
- 4- Contact point
- 5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
« نساجی - تجزیه شیمیایی کمی - قسمت هشتم: مخلوط الیاف استات
با تری استات (با استفاده از استن) »

<u>رئیس</u>	<u>سمت / یا نمایندگی</u>
آذر نسب ، محمود (فوق لیسانس مهندسی شیمی)	انجمن صنایع نساجی ایران
<u>دبیر</u>	
گرامی ، الهام (لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
<u>اعضاء</u> : (اسامی به ترتیب حروف الفبا)	
توفیقی ، روفیا (لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
حسینی ، مرجان (لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
سمیعی ، علی (فوق لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	آزمایشگاه کوثر مرکز خرید سپاه
شیخ الاسلامی ، بهزاد (فوق لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	کارخانجات نساجی بروجرد
عیوض زاده ، الهه (فوق لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	وزارت صنایع و معادن
کمالی میاب ، رضا (لیسانس مهندسی نساجی)	آزمایشگاه کوثر مرکز خرید سپاه
کیان تاش ، سمیرا (فوق لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	سازمان توسعه تجارت
یراقتی ، بهنوش (لیسانس مهندسی نساجی)	شرکت روین شیمی
وحدانی ، ابراهیم (فوق لیسانس مهندسی شیمی نساجی)	موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

پیش گفتار

استاندارد " نساجی- تجزیه شیمیایی کمی- قسمت هشتم : مخلوط الیاف استات با تری استات (با استفاده از استن) " که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و تدوین شده و در دویست و دهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد پوشاک و فرآورده های نساجی و الیاف مورخ ۸۶/۱۲/۲۰ مورد تصویب قرار گرفته است ، اینک به استاندارد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران ، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ ، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع ، علوم و خدمات ، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود ، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت . بنابراین ، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد .

استاندارد ملی ایران شماره ۳۳۶۲ : سال ۱۳۷۲ ، جدا سازی کمی مخلوط های دو تایی الیاف به روش شیمیایی باطل و این استاندارد جایگزین بخشی از آن می شود .

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

ISO 1833-8 : 2006 Textiles- Quantitative chemical analysis- Part 8 : Mixtures of acetate and triacetate fibres (method using acetone)

نساجی - تجزیه شیمیایی کمی - قسمت هشتم : مخلوط الیاف استات با تری استات (با استفاده از استن)

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد ، تعیین روش اندازه گیری درصد الیاف دی استات (بعد از جدا کردن مواد غیر لیفی) با استفاده از استن ، در کالاهای نساجی ساخته شده از مخلوط های دوتایی الیاف دی استات(استات) و تری استات می باشد .

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن ها ارجاع داده شده است . بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می شود . در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد ، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست . در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن ها ارجاع داده شده است ، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن ها مورد نظر است . استفاده از مرجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است :

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۹۶۶۶ : سال ۱۳۸۷ ، نساجی- تجزیه شیمیایی کمی- قسمت اول : اصول کلی آزمون

۳ اصول آزمون

الیاف دی استات در مخلوطی که جرم خشک آن مشخص است ، توسط محلول آبی استن حل می شود و باقی مانده پس از جمع آوری ، شسته ، خشک و توزین شده و جرم آن تصحیح و به صورت درصدی از جرم خشک مخلوط بیان می گردد و مقدار الیاف دی استات از روی اختلاف جرم مخلوط و باقی مانده محاسبه می شود .

۴ واکنشگرها

از واکنشگرها مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱-۹۶۶۶ : سال ۱۳۸۷ و مواردی که در بند ۴-۱ شرح داده شده ، استفاده شود .

۱-۴ محلول آبی استن % ۷۰ (کسر حجمی)

۷۰۰ ml استن را با آب به حجم یک لیتر برسانید .

۵ وسایل

از وسایل مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱-۹۶۶۶ : سال ۱۳۸۷ و مواردی که در بندهای ۵-۱ و ۵-۲ شرح داده شده ، استفاده شود .

۱-۵ ارلن مایر ، با حداقل ظرفیت ۲۰۰ میلی لیتر و درب شیشه ای از نوع سنباده ای .

۲-۵ تکان دهنده مکانیکی

۶ روش انجام آزمون

ابتدا به روش شرح داده شده در استاندارد ملی ایران شماره ۹۶۶۶-۱ : سال ۱۳۸۷ عمل کرده و سپس به ترتیب زیر ادامه دهید :

آزمونه را داخل ارلن مایر قرار داده و به ازای هر گرم آزمونه ، ۸۰ ml از محلول آبی استن اضافه کنید . ارلن را به مدت یک ساعت با تکان دهنده مکانیکی تکان دهید ، سپس مایع موجود در ارلن را در یک صافی شیشه ای وزن شده ، خالی کنید .

به باقیمانده موجود در ارلن ، ۶۰ ml محلول آبی استن اضافه کرده ، با دست تکان دهید و مایع موجود در ارلن را در صافی شیشه ای خالی کنید .

این عمل را دو بار تکرار کنید . در مرحله آخر الیاف موجود در ارلن را روی صافی بریزید . الیاف باقی مانده در ارلن را با محلول آبی استن شسته و محتویات ارلن را در صافی شیشه ای خالی کنید و با استفاده از مکش محلول را خارج کنید . مجددا صافی را با محلول آبی استن پر کرده و بگذارید محلول تحت اثر وزن خود خارج شود .

در پایان محتویات صافی شیشه ای ، را با استفاده از مکش خارج کرده و صافی و باقی مانده را خشک ، خنک و وزن کنید (مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۹۶۶۶-۱) .

۷ روش محاسبه و بیان نتایج

نتایج را طبق دستورالعمل های شرح داده شده در استاندارد ملی ایران شماره ۹۶۶۶-۱ : سال ۱۳۸۷ محاسبه کنید .

ضریب تصحیح d برابر ۱/۰۱ می باشد .

itechpolymer.com

ICS: 59.060.01

itechpolymer.com